

LIDGELD VOOR VAV? WAAROM?

Dit is een aangepaste versie van het welkomstwoord van voorzitter Patrick De Rynck tijdens het voorbije Werkcongres van VAV. Het biedt een antwoord voor wie zich vragen stelt als: waarom zou ik eigenlijk mijn lidgeld voor 2016 betalen? Waarom zou ik als auteur lid blijven of lid worden van VAV? Of als sympathisant, die het boekenvak in Vlaanderen een warm hart toedraagt? Waarom overweeg ik misschien een hogere som te betalen dan het gewone lidgeld?

Eén. Omdat u vandaag een evenement zult bijwonen met een programma waarvoor andere organisaties zonder aarzelen de prijs van ons lidgeld vragen. U kunt hier ideeën opdoen die u een veelvoud van dat lidgeld opbrengen. Ik dank bij deze de vele sprekers en gespreksleiders. Zij worden hier niet rijk van.

Twee. Omdat u in uw congresmap – dat woord klinkt passend deftig – en straks op het ledengedeelte van onze site een lijvig document vindt met informatie over gangbare tarieven voor een heel aantal activiteiten die auteurs in Vlaanderen beoefenen. ‘Gangbare tarieven’, anders mogen we het van Europa niet noemen. Het streven naar een deftige betaling voor van alles, door ons allemaal, is een uiterst belangrijk facet van de professionalisering van ons vak. VAV geeft u een wapen daarvoor. Suggesties zijn welkom!

Drie. Omdat VAV samen met het Vlaams Fonds voor de Letteren met succes is blijven kloppen op de nagel die non-fictie heet. Met succes, want het is nu officieel: er komen vanaf 2016 Vlaamse middelen voor een non-fictiebeleid, zonder dat het ten koste gaat van andere genres. Als de deuren van het Vlaams

parlement een platgelopen indruk geven, dan is dat mede onze schuld: samen met de ad-hocgroep De Fictieven, samengesteld uit auteurs die geheel uit vlees, bloed en water zijn opgetrokken, hebben wij die deuren platgelopen. Bij manier van spreken.

Vier. Omdat VAV een belangrijke vaste partner is in het BoekenOverleg, het forum waar de sector van gedachten wisselt en gezamenlijke standpunten probeert te formuleren. Dat klinkt vreselijk saai. Maar hoe politiek belangrijk zo'n forum is, blijkt bijvoorbeeld uit de gereguleerde boekenprijs die er met uitermate grote waarschijnlijkheid komt. Dat was een prioriteit in het Memorandum van het BoekenOverleg voor de verkiezingen van 2014. De vaste of gereguleerde boekenprijs is een fenomeen dat veel deftige boekenlanden kennen en dat in ons boekenbiotoop de 'biodiversiteit' wil blijven garanderen. Ook om dat te bereiken, zat uw dienaar in het Vlaams parlement. Overigens, ook de middelen voor een non-fictiebeleid én voor het buitenlandbeleid van het VFL waren een eis van dat BoekenOverleg-Memorandum.

Vijf. Omdat we zien dat in Vlaanderen de tarieven voor lezingen stilletjes omhoog kruipen, toch zeker voor proza en poëzie, terwijl ze in Nederland een duidelijk dalende trend vertonen. Wat die lezingen betreft: het open, flexibele en eenvoudige systeem waar wij van VAV jaren op hebben aangedrongen, is er nu dus bij het Fonds. Mag het wat meer zijn? Het moet wat meer zijn, waarde minister Gatz, omdat optredens belangrijk zijn voor auteurs en steeds belangrijker lijken te worden. Wij hebben te doen met onze Waalse collega's: daar is een tarief van 50 euro voor een auteurslezing zeer gangbaar.

Zes. Omdat het modelcontract waar wij enkele jaren geleden met de Vlaamse Uitgeversvereniging over onderhandelden, in Vlaanderen meer en meer ingeburgerd raakt, ook omdat wij daar druk op zetten. In Nederland was dat al langer het geval. Dat druk zetten gebeurt meer en meer met de steun van het VFL, dat óók staat op het gebruik van het modelcontract.

Zeven. Omdat we ook dit jaar weer tientallen auteurs hebben geholpen om hun contract te fatsoeneren, en een stuk of wat uitgevers om hen fatsoen bij te brengen. Want het modelcontract maakt dan wel opgang, er zijn nog altijd te veel hardleerse uitgevers die kwalijke dingen blijven uitproberen en auteurs die papieren ondertekenen die ze nauwelijks of niet gelezen hebben. Laat ze ons lezen, die contracten, zo ontdekken wij van VAV ook snel waar het systematisch fout loopt. Dit jaar traden we onder veel meer op tegen een kleine, maar ronduit misdadige uitgeverij. Ze bestaat inmiddels niet meer. Leuk is dat natuurlijk niet, maar beter een failliete schurk dan een die nieuwe slachtoffers blijft maken. We noemden ook man en paard bij een grote uitgeverij. Die uitgeverij is straks niet langer zelfstandig. Het lijkt wel alsof VAV veel macht heeft...

Acht. Omdat we enkele maanden geleden in Amsterdam afspraken met onze Nederlandse zustervereniging dat we intenser informatie gaan uitwisselen over kwalijke praktijken in ons vak die auteurs benadelen. Ook dat zal ons helpen om doeltreffend op te treden. Over die optredens nog dit: VAV is zo sterk als haar auteurs. Sta op jullie strepen, zou ik zeggen, zo help je jezelf, ons en eigenlijk alle auteurs. Een belangenbehartiger, dat is ook een zaak van solidariteit.

Negen. Omdat u met uw lidkaart korting krijgt in een groot aantal algemene boekhandels en speciaalzaken.

Tien. Omdat lidgelden voor ons een belangrijke inkomstenpost zijn. Het is dus mede dankzij u allen dat ik hier opnieuw, zoals elk jaar, de ongemeen oprechte en zeer dankbare lof kan zingen van wat gemeenzaam 'onze voltallige staf' wordt genoemd. Die voltallige staf heet Natalië Ariën. U weet niet wat zij allemaal voor u doet. Zoals elk jaar, is dat een dankaplaus waard.

Ik betrek graag ook het dagelijks bestuur bij mijn lof: Matthijs de Ridder, Carlo van Baelen, Lies Van Gasse en Paul Verrept. En ik breng graag hulde aan alle VAV-bestuurders: Ignace Cornelissen, Isabel Hessel, Toon Horsten, Leen Huet, Dirk Nielandt, Hilde Van Cauteren, Kirstin Vanlierde en Katrien Van der Perre. Matthijs, Isabel en Carlo zijn sinds maart officiële bestuurders. Geloof me vrij, het is een sterk bestuur dat VAV heeft, met veel knowhow, in de diverse hoeken en uithoeken van ons vak. U wilt niet weten hoe complex de auteurszaak soms kan zijn. En er is veel onzichtbaar mollenwerk voor om dingen gedaan te krijgen en starre tradities bij de tijd te brengen.

Elf. Omdat een belangrijke uitgever het volgende zegt over VAV: "Ik vind het heel bijzonder wat VAV de voorbije jaren gerealiseerd heeft. Dat is echt een positief aspect in de professionalisering van het boekenvak in Vlaanderen de voorbije decennia. Chapeau." Zo hoort u het ook eens van een ander.

Voilà. Onder meer om deze redenen bent u lid van deze club.